

Lo Catalanista

Diari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan

Direcció y Redacció: CALDERÓN, 36

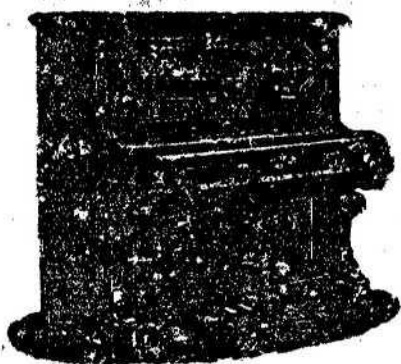
Administració: PLASSA Sant ROCH, 11

Representació Administrativa á Barcelona

Llibreria de Alvar Verdaguer Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell. 4 rals al mes.
Fora. 14 » trimestre.
Un número sol. 5 céntims.
Anuncis á preus convencionals.

Pianos nous y assegurats de tot defecte de construcció per 5 anys. Los nous se venen desde **150 duros** y son construïts ab march de metall, bona pulsació y candeleros dobles.

Pianos usats u'hi hán ó pera vendre, á preus econòmichs.

Aquesta casa s' encarrega de tota classe de afinacions y reparacions.

— DIRIGIRSE A —

JOAN COMAS FAURA

Rambla, 93. — SABADELL

La Catequistica

Com tendre planter en bosch de pins, com tendres rebrots d' alsinas vellas, creix á Sabadell la institució de la Catequistica ó sia la ensenyansa de la doctrina cristiana als noys de la classe obrera de nostre ciutat sostinguda y practicada per l' Academia Católica y aquest planter, aquestos tanyes que esporgats y esbardissats per los dignes socis de l' Academia sustituhirant un dia en lo bosch social de Sabadell á tants pins torts y arboletats y á tantas alsinas corcadas que avuy lo forneixen, foren presentats diumenge passat al nou senyor rector Rvmt. D. Joseph Alsina en lo pati de la casa del Dr. Sardá y Salvany, del ilustre sabadellench ánima de l' Academia Católica y forsa motriu de tan hermosa institució.

A las tres de la tarde, las llargas y espayosas galerias qu' enrotllan lo pati de la casa de nostre compatrici, l' estimat Dr. Feliu estaban plenas de una numerosa concurrència de personas convidadas á presenciar l' acte, embellint l' aspecte que presentava, lo escullit públich de numerosos grupos de distingidas senyoras y elegants senyoretas.

Lo senyor Rector acompanyat de honorables sacerdots, ocupá lo centre de la galeria y als acorts de una ayrosa marxa executada per la orquesta Muixins comensaren á entrar al pati aflerats y guiats per grupos ab petits penons, per sos respectius socis instructors de l' Academia, noys y mes noys, tots perteneixents á la classé obrera, nets y endressats, colocanise á rengles de cara á la presidencia que ocupava lo Sr. Rector fins á omplir de gom á gom lo espayós pati, al centre del qual hi havia una taula y nou cadiras en las quals prengueren assiento una banda de guitarras y bandurrias de la propia Academia.

¡Qué hermós espectacle! Sota un cel blau y seré, en mitj d' una ciutat industriosa, en dia festiu á l' hora en que tothom se diposa á divertir-se, en un pati circuït per unas llargas galerias atapahidas de gent ocupant lo centre com palco de presidencia lo Rvnt. Sr. Rector, un estol inmens de noys de set á catorce anys, alegres, bulliciosos, obedients á la veu de sos mestres, elegants joves de la bona societat y en mitj d' aquest exércit com un capitá general donant ordres y armonisant tot, la simpática figura del Dr. Sardá, rialler y campetxano, los acorts de la música y la satisfacció intima de tothom, producció de l' alegria de una bona obra, saborejament del fruyt de una institució salvadora.

Callá la música y un noy avansadet pujá dalt de la taula pera saludar y donar lo Deu vos guart al senyor Rector, pero 'l cor se li nua y no pot articular una paraula, prova de que es veritable catalá mes bó pera obrar que pera parlar, l' espectacle es imponent, y los cors sensibles se conmovhen, llágrimas furtivas s'escapan de molts ulls y lo senyor Rector també te de recorrer al auxili de son mocador; per fi 'l noy fa un esfors y dona 'l Deu vos guart ab veu clara, no fa cap discurs pero diu la veritat y en dos de sos párrafes enclou lo que es y lo que representa la Catequistica ab los següents termes, qu' arriban á l' ánima.

«¡Ja ho veyeu, senyor Rector, si som bona colla! Tenim quatre centres un á cada cantó de la població, com si fossen quatre baluarts ab quatre exércits de noys que volen rendir la ciutat de Sabadell ab la bandera y ab las armas de la Doctrina Cristiana. Som de tot arreu, dels camps, de las botigas, dels oficis, pero principalment de las fábricas. Nos guia l' Academia Católica per medi de cinquanta catequistas, que cada diumenge prenen la paciència de reunirnos, arreglarnos, instruhirnos y fins de divertirnos. Apreném á coneixer á Deu, y á sa Lley santa y á ser bons cristians y á no volguer mal á ningú, y á resar oracions y á no dir pecats y á voler anar al cel. Cada diumenge á las tres de la tarde movém molta bulla per carrers y plassas fent cap á la escola y en sent allí vin-

gan preguntas y respuestas y vingan prédicas y oracions y canta que cantarás y després, estampas y balas y pistolas y baldufas y fluviols y fins de vegadas carmetlos y neulas y castanyas quant n' es lo dia.

«Y una vegada l' any per Sant Pere ¡oh! per Sant Pere! aquell dia se fá una festassa que mitj any avans ja l' esperém. ¡Que vos ne donará de gust veurer aqueixa festa, senyor Rector! ¡Qué n' es de bonica aquella tarde en vostre Iglesia Parroquial! Allá 'n veureu de noys y noys que no sabréu d' ahont surten, á recullir los premis de fi de curs. Allí 'n veuréu de pantalons, americanas, armillas, brusas, camisas, boinas, tapabocas, mocadors, espartenyas y jogniuas de tota mena que sembla alló un dia de fira, regalat tot pels benefactors y benefactoras de la classe obrera de Sabadell. Ja ho veuréu aquell dia senyor Rector.»

No 's pot afegir ni treurer res per espressar graficament y ab llenguatge casulá lo qu' es la Catequística practicada per cincuant joves de la bona societat Sabadellenca que 'n lloch d' estarse á matar la tarde en las diversions propias de sa edat y de sa posició social, l' emplean enrotllats de noys y allí ab intimitat ab ells com á companyons los inculcan las veritats eternas de nostre religió, y los educan pera esser bons fills bons esposos y bons pares, en una paraula bons ciutadans y posant-los en lo camí del Cel.

Acabat lo discurs de benvinguda pujá á la taula altre noy y digué un rengle d' aforismes catalans molt vells y sempre nous d' aquells ab que nostre pàtria y 's feu gran y respectada.

Després la banda de guitarras y bandurrias toca ab molta justesa variass passas y després los joves catequistas repartiren á sas respectivas companyias infantils, grapats de carmellos estampas y llibrets que tota aquella briballa rebia ab la més expansiva gatzara, fins que lo Rt. Senyor Rector los dirigi la paraula vivament emocionat per un acte sens semblansa y que per si sol honra á Sabadell y á Catalunya donant bella mostra de sa cultura y son sentit práctic fins en sas diversions, ben al revés d' altres pahissos que no saben agruparse per altre cosa que per *juergas* y corridas de toros.

Lo senyor Rector donchs ab la naturalitat que 'l caracteriza felicitá á l' Acadèmia per la importantíssima obra que l' hi presentava, obra de regeneració social, presentant com á sumil práctic del consell que doná un dels prohoms de Dinamarca pera regenerar aquell poble quin se fen presentar una poma podrida y tirantla á terra y quedant esclafada recullir las llevors sanas y digué que ab aquellas llevors se podia regenerar la Societat significant que ab la bona educació de la juventut se podia cambiar tot l' ordre social.

Digué que un dels pitjors mals del sigle actual era la ignorancia relligiosa no sols de la classe obrera y menys instruhida sino també de las classes que s' en diuhen ilustradas puig molts senyors que tenen grans coneixements en astronomia en mecánica y demés ciencias y fins molts de grans

coneixements històrics y socials desconeixian per complert lo més rudimentari de la doctrina cristiana y fins ignoravan los manaments de la Ley de Deu.

En resumen la presentació al senyor Rector dels noys de la Catequística per l' Acadèmia Catòlica resultà una festa brillant agradable y comovedora y tots quants tinguerem la sort d' assistirhi nos convensérem de la importancia social que te la Catequística y de la necessitat de que tot Sabadell ajudi al sosteniment de una institució que es una de sas joyas més brillants.

Lo Dr. Sardá y Salvany molt be ha fet ab sa incansable propaganda Catòlica y son nom com á insigne polemista Catòlich s' ha obert pas á tota Espanya y fora d' ella honrant son nom y á sa Pàtria, pero una de las obras que més enalteixen son nom es sens dupte la institució y sosteniment de la admirable Catequística, fentse acreedor ell y sos cooperadors, los socis de l' Acadèmia, de l' agraïment y de las felicitacions de tots los sabadellenchs.

QUINTILIA.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sants d' avuy.—Sant Joan de Mara, català provençal fundador de l' ordre de la Santíssima Trinitat per la redempció de Cantius, Juvenci y Drubició bisbes, Esteve abat y fundador Pere Cardenal y Santa Cointa mart.

La missa en honor de Sant Joan de Mata.

La Epistola es del cap. XXXI del Eclesiàstich.

Lo Evangeli es del cap. XII de Sant Lluch.

Parroquia de Sant Feliu.—Missas per Joan Gorina Borrell y Eusebi Verdiell.

Parroquia de la Concepció.—Missas á dos quarts de vuyt per Maria Casanovas Ubach.

Notas oficials

En lo Registre Civil d' aquesta ciutat s' han fet las següents inscripcions durant los dias 6 y 7.

Defuncions: Antonia Soler Solá, casada, 58 anys.—Isabel Mata Delgado, 10 mesos.—Gertrudis Prat Basil, soltera, 81 any.

Matrimonis: Joan Graupera Roura ab Eularia Altayó Carbonell.—Antoni Martí Manau ab Francisca Cistoré Canals.

CAIXA D' ESTALVIS DE SABADELL.

Han ingressat ab fetxa d' aquest dia 4352 pessetas, procedents de 432 impositcions, essent 8 lo número de nous imponents.

S' han retornat 2.47'75 ptas á petició de 14 interessats.

Sabadell 6 Janer de 1898.—Lo Director, Pau Gambús.

NOVAS

La Comissió de dependents de comers de teixits al detall de Barcelona, encarregada de gestionar lo descans dominical, ha comensat á recullir las firmas de las casas adheridas á dit acort, figuranthi la majoria d'ellas y las de mes importancia y respectabilitat.

Ab lo mateix objecte s' ha format una Comissió del ram de merceria, la quina ab tot y no haver comensat fins dissapte sos treballs, ha conseguit ja la adhesió de importants casas, confiant obtindre lo mes cumplert éxit en sas gestions.

Gracias á Deu que va prenentse en sério la qüestió del descans dominical, portada sempre á mal borras en nostre pays, ab tot y ser essencialment católich.

No 's podria intentar alguna cosa per l' istil en nostra industriosa ciutat, ahont per desgracia no 's respecta gens ni mica la santificació de las festas?

Avuy á l' hora de costum deu celebrar sessió de primera convocatoria nostre Excm. Ajuntament.

De molt millor que 'l de la nit pot calificarse 'l programa que la companyia que actua en los teatros Campos y Euterpe, executá á la tarde en lo primer, de las quinas no hi ha que parlarne per haverho fet en altrás ocasions.

En Euterpe, l' estreno de *Los Rancheros* oferia novetat. L' obra de los Srs. Alvarez, Paso, Rubio y Estellés, es verdaderament dolenta. En los dos protagonistas, s' hi veu qu' han seguit los passos dels *Parejo* y *Melindres del Cabo primero*, igual que la carta que fan llegir en lo segon cuadro sols per fer la mutació d' escena, y en las garrotadas del tercer s' hi veuhen *Las Amapolas*. Hi ha algun xiste, pro tant rebuscat alguns, que fora de millor efecte que no hi fossen.

Si l' obra no hagués descansat en los Srs. Alarcon y Espí, creyém que hi hauria hagut broma, puig los coros no sabian ahont anaban junt ab la Srta. Perez, y en totalitat s' hi notaba la falta d' ensaig y perque no faltés res ni 'ls trajes eran adequats, notantshi gran desigualtat.

En fi que creyém que lo mes práctic es que no la tornin á fer.

Tregué 'l mal baf *La Viejecita* que 'ls aná bé conquistantshi la senyoreta Coello un aplauso merescut.

Los diaris de Barcelona anuncian pera lo diumenge vinent per la tarde un meeting en commemoració del 11 de Febrer organiat per lo Comité Federal d' aquesta ciutat y en lo que hi pendrant part D. Odón Martí, D. Alfons Fabregat y dos federals del grupo del Sr. Vallés y Ribot.

Diu un calega barceloní: «En aclaració de certs dubtes sobre si 'ls productes del Japó continuan disfrutant dels beneficis de comerç ab Suïssa que 's concedeixen á las nacions del segon grup o bé han d' atendre los drets per la segona columna del aranzel ab Alemanya, manifestem que 'ls tals productes sols disfrutan dels drets de la segona columna del aranzel vigent ab arreglo á lo disposat en la Real Ordre del 9 Desembre prop-passat.

Demà dimecres, celebrarà sessió lo Foment del Treball Nacional de Barcelona, en la qual pendran possessió los nou vocals elegits pera formar part de la Junta Directiva.

En acció de gràcies per l' acabament de la guerra de Filipinas se cantà diumenge passat en la parroquial de Sant Feliu un solemne Te-Deum, al qual assistí la Excm. Corporació municipal presidida per lo Alcalde Sr. Planas, lo Jutge de primera instancia y demés autoritats.

A par de que l' Iglesia no era molt plena de gent, l' acte revestí molta solemnitat, puig lo Te-Deum fou cantat per la Rvnt. Comunitat acompanyant l' orga en cada versícul en la qual lo Sr. Plans lluhí sas grans qualitats d' exelent organista.

Deu vulgui á que prompte poguem donar també gràcias á Deu per l' acabament de la guerra de Cuba.

Avuy á dos quarts de deu del vespre celebrarà la sessió inaugural del present curs la Associació Popular Regionalista de Barcelona.

Lo passat diumenge en lo tren de las nou arribà á n' aquesta ciutat lo Quefe Auxiliar dels Somatents D. Julián Fernández pera assistir á la reunió dels Cabos d' aquest Partit Judicial quina tingué lloch en lo Saló d' sessions de la Casa Consistorial.

Com aquesta reunió anyal entre altres assumptos te per objecte entregar las novas llistas rectificadas ab las altas y baixas ocorregudas durant l' any; á la llista del Somatent d' aquesta ciutat hi figuravan várias baixas d' alguns individus á quins, ab la fi se 'ls ha hagut de retirar la llicencia per no assistir á las revistes, ab lo qual haurá guanyat molt la serietat de nostre Somatent.

Lo Sr. Quefe Auxiliar feu sapiguer als Cabos que estava fixada la próxima diada de la festa de la Mare de Deu de Montserrat en lo prop vinent Abril, pera celebrar la plocamació de la Verge com á patrona dels Somatents de Catalunya á qual fi se reuniran en dita diada á la històrica Montanya pera posarse sota 'l mantell de la Patrona de Catalunya tots los Somatents catalans.

Lo Sr. Fernández fou obsequiat per lo Sr. Cirera ab un dinar en la

fonda de Espanya acompanyantlos en la taula lo Sr. Alcalde, Jutge de primera instancia Sup-cabo de Partit y Sup-cabo de Districte.

Diumenge passat la Associació de Catòlichs suspengué la anunciada representació de la sarsuela *La flor de la immortalitat* á causa de la sensible desgracia ocorreguda al conserge y cafeter de la Associació don Manel Planas ab la mort de la seva esposa (Q. A. C. S.)

L' enterro 's verificá á la tarde assistinthi bon número de socis de la Associació de Catòlichs á més dels vehíns y amichs.

Acompanyém á en Manel Planas y demés familia en lo sentiment qu' experimentan.

Diu en sa edició d' ahir «La Renaixensa»

«En la Sala Doctoral de nostra Universitat l' eminent juriconsult y sabi catedràtich doctor Durán y Bas doná la segona y última de sas conferencias sobre 'l concepte de la ley, veyent aplegats pera escoltarle una concurrencia triada y nombrosa. Comensá l' ilustre disertant fent un resúm de las ideas que Platon y Ciceron tenian de la ley y que tant magistralment va exposor en la conferencia anterior, y entrant á examinar las teorías de Suarez y Montesquieu feu una lluminosa comparansa entre la civilisació antigua y la moderna que digué estavan separadas per l' arbre de la Creu. Estudiá després la obra del P. Suárez *De legisbus ac De legislatore*, escrita en forma dialogada com las dels antichs y exposada en forma dogmática del més pur escolasticisme. Digué que 'l P. Suárez divideix las lleys en divina, natural y positiva, tenint totas ellas son fonament en la eterna. Sintetisant la doctrina d' aquest pensador, afirma que aquest sosté que l' origen de la ley es Deu, sa naturalesa ordenar y mantenir l' home, y son fi 'l be del súbdit y de la societat.

Parlant després de Montesquieu estudiá la seva obra com influida per l' ambient d' una época hostile al cristianisme, detenintse en examinar la definició que dona de la ley, y diu que l' origen que Montesquieu dona de la ley es la rahó, sa naturalesa lo no ser necessaria á la uniformitat y en aquest punt es digne d' elogi per poderlo considerar com á precursor de la escola historica.

Al terminar lo Doctor Durán doná las gracias al auditori en hermosos párrafos que alsaren una ovació.»

Hem rebut lo prospecte d' una Revista quinzenal catalana que ab lo titol de *La Nova Catalunya* comensará á sortir á Reus lo dia 11 d' aquest mes. S' ocupará del modern moviment intelectual y se proposa anar molt prim mirada ab los escrits que publiqui.

Li desitjem molts anys de vida y l' únich que no troben es la qüestio de la ortografia. La nova revista adopta 'l sistema purament estimológich, com temps atras una altre revista adoptá lo que 'n digue *catalá oriental*.

Altres ab lo *catald històrich*, altres ab lo *qu' are 's parla*, lo resultat es que ningú s' hienten y aviat lo català tindrà més ortografias distintas que to-
tas las altres llengues juntas. Per aquest camí no 's va á cap resultat
práctich.

Nostre Ajuntament se reunirà en sessió pública extraordinaria á las
10 del matí del vinent dissapte 12 del corrent, pera donar lectura y tan-
car definitivament las llistas rectificadas dels joves concurrents d' aques-
ta ciutat al actual reemplás, resolventse desseguida cuantas reclama-
cions se presentin respecte á la inclusió ó exclusió de joves en ditas
llistas.

PIANOS de totas classes, nous y usats. COMAS, Rambla, 93, casa de
confiansa.

TELEGRAMAS

Madrid, 8, 10 m.—Telegrafian de New-York que 'l creuher *Maine* será substituhit
en lo por de l' Habana per 'l *Detroit*. Lo govern dels Estats Units te en aigues de las
Antillas los barcos següents: *Maine*, *Massachusetts*, *Indiana*, *Iona* y *Texas*, acorassats,
Montgomery, *Detroit*, *Nashvill*, *Brooklin* y *Markblead*, creuhers y *Vesubius*, *Porter*,
Dupont, *Erikson* y *Tenor*, torpeders.

Madrid, 8, 5 t.—S' assegura que 'l govern ha rebut un despaig del general Macias,
gobernador de Puerto Rico, comunicant que vensudas las dificultats y units los polítichs
autonomistas, ha quedat constituhit lo govern d' aquella Antilla.

Lo senyor Romero Robledo ha arribat á Valencia havent sigut objecte d' una rebu-
da molt freda. No hi havian á l' Estació mes que 300 personas entre tots, viatgers, adic-
tes y curiosos.

Lo jutgo instructor de la causa sobre suposats martiris á Monjuich, ha dirigit exhor-
tos al degà de Barcelona á fi de que sigan ampliadas algunas de las declaraciones que
constan en lo sumari.

CAMBIS

Londres á 90 dias fetxa	33'25 d.
» á la vista.	33'65 p.
París. > >	33'30

Ganga.—Per retirar-se del negoci 's ven una acre-
ditada botiga de gorras,
situada á la RAMBLA, N.º 41.

Pera més informes en lo mateix establiment.

L' establiment de litografia, impremta y grabats de

M. BROSSA

s' ha trasladat en lo CARRER DE S. JOSEPH, 7.

Impremta y Enenadernacions de Pero Tugas, Carrer de Calderón, 36.—SABADELL